

35.Gf.40.523/2016/8.

A Fővárosi Ítéltábla a Dr. Kaszás Dániel Ügyvédi Iroda (FÉL CÍME, ügyintéző: dr. Kaszás Dániel ügyvéd) által képviselt FELPERES NEVE (FELPERES CÍME., Cg....., adószám: ...) felperesnek -, az Oppenheim Ügyvédi Iroda (FÉL CÍME., ügyintéző: dr. Farkas Zsolt ügyvéd) által képviselt ALPERES NEVE (ALPERES CÍME) alperes ellen vételár megfizetése iránt indított perében a Fővárosi Törvényszék 2016. július 21. napján meghozott 24.G.40.319/2014/95. számú ítélete ellen az alperes részéről 98. sorszámon benyújtott fellebbezés alapján indult másodfokú eljárásban - a 2017. március 3. napján megtartott nyilvános fellebbezési tárgyaláson - meghozta a következő

í t é l e t e t:

Az ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletét helybenhagyja.

Kötelezi az alperest, hogy fizessen meg a felperesnek 15 napon belül 1 905 000 (Egymillió-kilencszázötezer) Ft másodfokú perköltséget.

Ez ellen az ítélet ellen nincs helye fellebbezésnek.

I n d o k o l á s

Az elsőfokú bíróság az ítéletében kötelezte az alperest, hogy 15 napon belül fizessen meg a felperesnek 2 197 860,7 eurót és annak az ítéletben részletezettek szerinti késedelmi kamatát, valamint 5 411 643 Ft perköltséget.

Az ítéletben megállapított, a fellebbezés elbírálása szempontjából releváns tényállás a következő volt:

2009. február 1. napján a perben nem álló **SP** (a továbbiakban: SP) szállítási és forgalmazási megállapodást (a továbbiakban: Forgalmazási Szerződés) kötött az alperessel, amellyel a szerződő felek egyrészt hatályon kívül helyezték a közöttük 2002. január 1. napján létrejött, korábbi forgalmazási szerződést, másrészt az SP megbízta az alperest a Forgalmazási Szerződés „A” jelű mellékletében felsorolt termékeknek a **b-i** magánpiacon és adott esetben a nyilvános piacon történő értékesítésével, illetve forgalmazásával.

A Forgalmazási Szerződés értelmében az alperes a termékeket a saját nevében és a saját számlájára vásárolhatta meg közvetlenül az SP-től vagy annak valamely kapcsolt vállalkozásától.

A Forgalmazási Szerződés tartalmazta, hogy az az alperes részére nem biztosít kizárólagosságot, ezért az SP jogosult a termékeket a **b-i** piacon történő értékesítés, illetve forgalmazás céljából más személyeknek vagy szervezeteknek is értékesíteni.

A Forgalmazási Szerződés 2. cikkének 2.4. pontjában az alperes elismerte, hogy a megállapodásban részére biztosított jogok nem tartalmazzák azt a jogot, hogy az SP-t a kormányzati pályázatokon való részvétel során **VÁROS-ban** képviselje és általában nem tartalmazza azt a jogot, hogy a termékeket a **b-i** nyilvános piacon értékesítse. Amennyiben az SP felkéri az alperest, hogy a nevében a nyilvános piacon bármilyen tevékenységet végezzen, akkor a felek kiegészítő szerződést kötnek, amelynek sablonját a forgalmazási szerződés „D” jelű melléklete tartalmazta.

A Forgalmazási Szerződés 6.1. pontjában a szerződő felek rögzítették, hogy a megállapodás aláírásának időpontjában nem tudják meghatározni a nyilvános piacon alkalmazandó árakat,

amelyek több tényezőtől függenek, ezért a nyilvános piacon történő eladások tekintetében a szerződő felek megállapodtak abban, hogy bármely állami hatóság által meghirdetett pályázatra való jelentkezés vagy ajánlattétel előtt külön megvitatják és megtárgyalják az ilyen pályázat vagy ajánlat esetén alkalmazandó pénzügyi feltételeket. Ezt követően pedig egy kiegészítő szerződésen keresztül teszik hivatalossá a termékek árát, valamint minden egyéb feltételt.

Ha a szerződő felek között nem születik megállapodás, az SP dönthet úgy, hogy nem vesz részt a pályázaton vagy a szerződésben.

A Forgalmazási Szerződés 16. cikkében a szerződő felek rögzítették, hogy az a **F.** Köztársaság törvényein alapszik, annak értelmezése a **f.** jog szerint történik, a békés úton nem rendezhető jogvitákat pedig a lyoni illetékes bíróságok előtt kell a feleknek rendeznie.

A Forgalmazási Szerződés 18. cikkében rögzítésre került továbbá, hogy annak módosítása csak a szerződő felek képviselői által aláírt kiegészítő záradékkal lehetséges.

A Forgalmazási Szerződés 18.6. pontja pedig azt tartalmazta, hogy a felek között nem létezik és nem is lesz semmiféle szóbeli nyilatkozat, kijelentés, garancia, kötelezettségvállalás vagy megegyezés a Forgalmazási Szerződésben foglaltakon és annak kölcsönösen elfogadott írásbeli módosításain kívül.

A felperes a magyar jog szerint bejegyzett gazdálkodó szervezet, amely a **SA** cégcsoport tagjaként az SP kapcsolt vállalkozásának tekintendő.

2009. február 1. napján a felperes és az alperes között „Ideiglenes szállítási és forgalmazási megállapodás” elnevezésű szerződés (a továbbiakban: Ideiglenes Szerződés) jött létre, amelynek preambulumban a felek rögzítették, hogy a Forgalmazási Szerződésben, valamint az SP és a felperes között 2008. december 1-jén létrejött szerződésben foglaltak alapján forgalmazási megállapodást készülnék kötni egymással, azonban azt még nem véglegesítették, ezért megállapodtak abban, hogy az általuk megkötendő forgalmazási megállapodás létrejöttéig az Ideiglenes Szerződésben határozzák meg azokat a feltételeket, amelyek mellett a felperes eladja, az alperes pedig megvásárolja az „A” jelű függelékben felsorolt termékeket a **b-i** magánpiacon - illetve a felek közötti megegyezés függvényében a nyilvános piacon - történő értékesítés és forgalmazás céljából.

Az Ideiglenes Szerződés 2. cikkének 2. bekezdésében a felek rögzítették, hogy abban az esetben, ha az SP felkéri a felperest, hogy adja el a termékeket az alperesnek, úgy a Forgalmazási Szerződés rendelkezései értelemszerűen alkalmazandók a termékeknek a felperes által az alperes részére az Ideiglenes Szerződés szerint történő értékesítésére is.

Az Ideiglenes Szerződés 2. cikkének 3. bekezdése pedig azt tartalmazta, hogy az ideiglenes szerződés egyéb ellenkező rendelkezései ellenére a felperestől megvásárolt és az alperes részére leszállított termékek tekintetében az alperes vállalja, hogy betartja a Forgalmazási Szerződés feltételeit.

Az Ideiglenes Szerződés 3.1.2. pontjában a szerződő felek rögzítették továbbá, hogy amennyiben közöttük a nyilvános piacon történő értékesítés tárgyában megállapodás jön létre, úgy azt egy kiegészítő szerződés megkötésével teszik hivatalossá, amelynek mintáját az Ideiglenes Szerződéshez csatolt „B” függelék tartalmazza.

Az alkalmazandó jog tekintetében a felek abban állapodtak meg, hogy az Ideiglenes Szerződés **ORSZÁG** törvényein alapszik, annak értelmezése a magyar jog szerint történik, a békés úton nem rendezhető jogvitákat pedig a magyarországi illetékes bíróságok előtt kell rendezniük.

Az alperes és a **INTÉZMÉNY** között létrejött közbeszerzési szerződéshez kapcsolódóan a felperes 2012. évben különböző oltóanyagokat szállított az alperesnek, aki az oltóanyagok ellenértékéről kiállított felperesi számlákból 2 197 860,7 eurót nem fizetett meg.

A felperes 2013. június 14. napján felszólította az alperest a tartozása kiegyenlítésére, azonban az alperes a felszólításra sem teljesített.

Az elsőfokú bíróság tényállásként állapította meg továbbá, hogy az SP az alperessel megkötött Forgalmazási Szerződést a 2012. szeptember 25-én keltezett levelével 2012. december 31. napjára felmondta.

Az alperes 2013. július 26. napján pert indított a **SZ.** Városi Bíróságon az SP-vel és jelen per felperesével szemben 642 151,9 euró kártérítés megfizetése iránt.

A **SZ.** Városi Bíróság a pert a **b.** bíróság joghatóságának hiányára tekintettel megszüntette, a jelen per alperese részéről a határozattal szemben előterjesztett felülvizsgálati kérelmet pedig a **B.** Legfelsőbb Semmítőszék a 2015. november 25. napján meghozott végzésével elutasította.

A felperes a jelen perben előterjesztett keresetében az Ideiglenes Szerződés alapján az alperesnek leszállított termékek ellenértékéből még ki nem egyenlített 2 197 860,7 euró és járulékai megfizetésére kérte az alperest kötelezni.

Az alperes a per kezdeti szakaszában elsődlegesen a **SZ.** Városi Bíróságon megindított perre tekintettel kérte a jelen eljárás megszüntetését a 44/2001/EK rendelet (a továbbiakban: EK rendelet) 27. cikkének (2) bekezdése, valamint „A polgári perrendtartásról” szóló 1952. évi III. törvény (a továbbiakban: Pp.) 157/A. §-a (1) bekezdésének b) pontja és a Pp. 157. §-ának a) pontja alapján, amely kérelmei elutasítása esetén az EK rendelet 27. cikkének (1) bekezdése alapján az eljárás felfüggesztését kérte a **SZ.** Városi Bíróság előtt megindított per jogerős befejezéséig.

Emellett az alperes joghatósági kifogást is előterjesztett, amelynek indokaként arra hivatkozott, hogy a nyilvános piacon történő értékesítést mind a Forgalmazási Szerződés, mind az Ideiglenes Szerződés kivette azok hatálya alól és az ilyen típusú értékesítésekre írásbeli kiegészítő szerződés megkötését írták elő. Ilyen írásbeli kiegészítő szerződést azonban a felek nem kötöttek. A szállításokra nem az Ideiglenes Szerződés alapján, hanem a közte és az SP között szóban létrejött, 10 évre vonatkozó megállapodás alapján került sor, amelyből az következik, hogy az Ideiglenes Szerződésben szereplő joghatósági kikötés a perbeli jogvitára nem alkalmazható.

Előadta továbbá, hogy mivel a szállításokra a közte és a perben nem álló SP között létrejött szóbeli megállapodás alapján került sor, a felperes keresetösségi joggal sem rendelkezik az általa érvényesített követelés tekintetében.

Arra az esetre, ha ezeket az érveit a bíróság alaptalannak találná és a felperes keresetét érdemben bírálná el, beszámítási kifogást terjesztett elő, amelyben az SP-vel kötött, 10 évre szóló szóbeli megállapodás megszegéséből, az őt mint kereskedelmi ügynököt megillető jutalék elvesztéséből, valamint a felperes hibás teljesítése (a szerződésben foglaltaktól rövidebb szavatossági idejű termékek szállítása) miatt a **INTÉZMÉNY** által vele szemben érvényesített kötbérek kifizetéséből származó kárait kérte a felperes követelésébe beszámítani.

Az elsőfokú bíróság a felperes keresetét megalapozottnak, az alperes pergátló kifogásait és beszámítási kifogását pedig alaptalannak találta.

A **SZ.** Városi Bíróság előtt megindult per jogerős befejezésére tekintettel az elsőfokú bíróság az alperes pergátló kifogásai közül érdemben már csak a joghatóság hiányára alapított kifogást vizsgálta, és azt alaptalannak találta. Erre tekintettel pedig az eljárás során meghozott, 76-III. számú végzésével az alperesnek a Pp. 157/A. §-ának (1) bekezdésére alapított permegszüntetés iránti kérelmét elutasította.

A döntését azzal indokolta, hogy a csatolt okiratok alapján kétséget kizáróan megállapítható volt, hogy a szerződő felek szándéka mind a Forgalmazási Szerződés, mind az Ideiglenes Szerződés megkötésekor az oltóanyagok **b-i** nyilvános és magánpiacon történő értékesítésére is irányult, a

nyilvános piacon történő értékesítés vonatkozásában azonban a szerződéskötések időpontjában a felek még nem tudták meghatározni az értékesítésre kerülő termékek nevét és árát, ezért rendelkeztek úgy, hogy ezt egy kiegészítő megállapodásban fogják megtenni.

Tény, hogy ilyen külön írásbeli szerződés a felek között nem jött létre, ugyanakkor az nem volt vitás, hogy a felperes a nyilvános piacra szánt perbeli árukat az alperesnek leszállította, aki azt átvette és a **INTÉZMÉNY** részére tovább értékesítette.

Az elsőfokú bíróság megállapítása szerint az Ideiglenes Szerződésbe foglalt joghatósági kikötés vonatkozásában annak nem lehetett jelentőséget tulajdonítani, hogy az adott esetben a peres felek nem a kiegészítő megállapodás sablon szövegében rögzítettek szerint határozták meg a nyilvános piacon értékesítésre kerülő termékek nevét és árát, hanem egyéb módon.

A kiegészítő megállapodás ugyanis nyilvánvalóan csak a felek között létrejött Ideiglenes Szerződés kiegészítését szolgálta, az alapjogviszonyt azonban nem érintette.

Mindezekből pedig az elsőfokú bíróság azt a jogi következtetést vonta le, hogy az Ideiglenes Szerződésben a peres felek mind a nyilvános, mind a magánpiacon való értékesítés vonatkozásában kikötötték a magyar bíróság joghatóságát, ezért az alperes joghatósági kifogása megalapozatlan volt.

Megalapozatlannak találta az elsőfokú bíróság az alperesnek a felperes keresetöségi jogának hiányával kapcsolatos érvelését is. Ezzel összefüggésben mindenekelőtt arra mutatott rá, hogy a felperes keresetöségi jogának hiányára az alperes először mintegy 2 évvel a per megindulását követően, a 2016. június 29-én keltezett beadványában hivatkozott, annak alapjaként pedig a keresetlevélhez mellékelte Ideiglenes Szerződés magyar nyelvű fordításának helytelenségét jelölte meg. Tekintettel azonban arra, hogy az alperes az Ideiglenes Szerződés hiteles magyar fordítását ezzel egyidejűleg nem csatolta az iratokhoz, az elsőfokú bíróság a felperes által csatolt fordítást fogadta el.

Az elsőfokú bíróság rámutatott ugyanakkor, hogy a felek között felmerült fordítási vitától függetlenül a Forgalmazási Szerződés, valamint az Ideiglenes Szerződés egyéb rendelkezései, továbbá azok a tények, hogy a felperes által a **b.** nyilvános piacon való továbbértékesítés céljából leszállított oltóanyagokat az alperes átvette, azokat a **INTÉZMÉNY** részére tovább értékesítette, a felperes által kiállított számlákat befogadta és azok egy részét kiegyenlítette, a felperes keresetöségi jogának fennállását kétséget kizáróan alátámasztották.

Erre is tekintettel az elsőfokú bíróság mellőzte az alperes részéről ebben a körben felajánlott további tanúbizonyítás elrendelését.

Az alperes beszámítási kifogásával összefüggésben az elsőfokú bíróság mindenekelőtt arra mutatott rá, hogy a peres felek között nem kereskedelmi ügynöki szerződés, hanem atipikus disztribútori szerződés jött létre, amelyre „A Polgári Törvénykönyvről” szóló 1959. évi IV. törvénynek (a továbbiakban: régi Ptk.) a szállítási, illetve a megbízási szerződésekre vonatkozó rendelkezései az irányadók. Erre tekintettel pedig az alperes az őt mint kereskedelmi ügynököt megillető jutalék elvesztéséből származó állítólagos kár megtérítését alaptalanul igényelte a felperestől.

Ugyancsak megalapozatlannak találta az elsőfokú bíróság az alperesnek az általa hivatkozott, 10 évre szóló szóbeli megállapodás megszegésére alapított kártérítési igényét.

Rámutatott, hogy a felperes tagadásával szemben a perben az alperest terhelte a szóbeli megállapodás létrejöttének bizonyítása, amelyet azonban az alperes az eljárás során nem tudott megtenni.

Megjegyezte, hogy az alperes állítása szerint az állítólagos szóbeli megállapodás közte és az SP között jött létre, amelyből az következik, hogy az alperes az e szóbeli megállapodás megszegéséből eredő igényét nem a felperessel szemben, hanem az SP-vel szemben lenne jogosult érvényesíteni.

A felperes hibás teljesítésére alapított kártérítési igénnyel összefüggésben az elsőfokú bíróság megállapította, hogy az alperes által csatolt okirati bizonyítékok nem voltak alkalmasak annak

igazolására, hogy a felperes nem szerződésszerűen teljesített, továbbá, hogy az alperesnek ezzel okozati összefüggésben keletkezett kötbérfizetési kötelezettsége a **INTÉZMÉNY** felé.

Mindezekre tekintettel az elsőfokú bíróság az alperest a felperes keresete szerint marasztalta.

Az elsőfokú bíróság ítélete ellen az alperes nyújtott be fellebbezést, amelyben elsődlegesen az elsőfokú bíróság ítéletének a hatályon kívül helyezését, és a pernek a Pp. 157/A. §-a (1) bekezdésének b) pontja alapján történő megszüntetését, másodlagosan pedig az elsőfokú ítéletnek a Pp. 252. §-ának (2) és (4) bekezdései alapján történő hatályon kívül helyezését és az elsőfokú bíróságnak új eljárás lefolytatására és új határozat hozatalára utasítását kérte a Pp. 157/A. §-a (1) bekezdésének b) pontjába foglalt rendelkezés megsértése miatt.

Harmadlagosan az alperes az elsőfokú bíróság ítéletének a megváltoztatását és a felperes keresetének elutasítását kérte a felperes keresetőségi jogának hiánya miatt. A negyedleges fellebbezési kérelmében az alperes ugyanezen okból az elsőfokú bíróság ítéletének hatályon kívül helyezését és az elsőfokú bíróságnak a felperes keresetőségi joga tisztázásához szükséges további bizonyítási eljárás lefolytatására és újabb határozat hozatalára utasítását kérte.

Az ötödlegesen és hatodlagosan előterjesztett fellebbezési kérelmeiben az alperes az elsőfokú bíróság ítéletének a hatályon kívül helyezését és az elsőfokú bíróságnak a kártérítés, valamint a pénzügyi kiegyenlítés címén érvényesített beszámítási kifogások jogalapjának és összecszerúségének tisztázásához szükséges további eljárás lefolytatására utasítását kérte.

A hetedlegesen előterjesztett fellebbezési kérelmében az alperes az elsőfokú bíróság ítéletének a megváltoztatását kérte akként, hogy a hibás teljesítésre alapított beszámítási kifogása erejéig (133 299,7 euró) az ítélet tábla a felperes keresetét utasítsa el.

Az elsődleges és másodlagos fellebbezési kérelme indokaként az alperes arra hivatkozott, hogy téves az elsőfokú bíróságnak az a megállapítása, miszerint a joghatósági kikötés vonatkozásában nincs jelentősége annak, hogy a kiegészítő megállapodást a felek milyen formában, illetve módon kötötték meg.

A szóban megkötött kiegészítő megállapodás ugyanis a Forgalmazási Szerződés saját rendelkezései szerint sem tartozhatott annak hatálya alá, márpedig a Forgalmazási Szerződésbe foglalt joghatósági kikötés csak az e szerződés hatálya alá tartozó jogviszonyokra terjedhet ki.

A nem az előírt alakban megkötött kiegészítő (közbeszerzési) megállapodást tehát nem lehet a Forgalmazási Szerződés hatálya alá tartozónak tekinteni, amelyből az következik, hogy e kiegészítő megállapodásra az Ideiglenes Szerződésben szereplő joghatósági kikötés nem terjedhet ki.

A harmadlagos és negyedleges fellebbezési kérelmeit az alperes a felperes keresetőségi jogának hiányára vonatkozó állításaira alapítottnan terjesztette elő.

Ezzel összefüggésben mindenekelőtt arra hivatkozott, hogy a keresetőségi jog hiányával kapcsolatos védekezését azért csak 2016. júniusában terjesztette elő, mert ekkor kapta kézhez az elsőfokú bíróság 76-III. számú végzését, amelyben a bíróság elutasította a joghatóság hiányára alapított permegszüntetés iránti kérelmét. Ezt megelőzően pedig a feleknek a Forgalmazási Szerződés, illetve az Ideiglenes Szerződés egymáshoz való viszonyára vonatkozó rendelkezéseinek fordításával kapcsolatos vitája a perben nem volt releváns, ezért az ezzel kapcsolatos állításai előadásával indokolatlanul nem késlekedett.

Azt követően pedig, hogy a felperes akként nyilatkozott, hogy vitatja a fordítás pontatlanságával kapcsolatos előadását, azonnal intézkedett a hiteles fordítás beszerzése iránt, azonban az a következő tárgyalás időpontjáig nem készült el. Ezt bejelentette a tárgyaláson, azonban az elsőfokú bíróság ennek ellenére a tárgyalást berekesztette és azt akkor sem nyitotta meg újra, amikor az

alperes csatolta az iratokhoz az OFFI által időközben elkészített fordítást, amellyel - álláspontja szerint - eljárási szabálysértést követett el.

A keresetösségi jog hiányával kapcsolatos érdemi megállapításait az alperes a fellebbezésében is fenntartotta és állította, hogy a közbeszerzési eljárásokra vonatkozóan közte és a felperes között semmilyen megállapodás nem jött létre, mivel az erre vonatkozó szóbeli szerződést az SP-vel kötötte meg.

Márpedig az Ideiglenes Szerződés 2. cikke 3. bekezdésének helyes fordítása szerint a felperes a közbeszerzési értékesítésekre vonatkozóan csak akkor érvényesíthetne jogot vele szemben, ha a közbeszerzésekre vonatkozóan maga szerződött volna az alperessel, figyelemmel arra is, hogy az Ideiglenes Szerződés nem biztosít jogot a felperes számára arra, hogy az SP és az alperes között létrejött jogviszonyból származóan a saját nevében érvényesítsen igényt az alperessel szemben.

Az alperes érvelése szerint a felperes csupán az SP teljesítési segédjeként vett részt a jogügyletben, amelyet az is alátámaszt, hogy a felperes által kiállított számlákon nem az Ideiglenes Szerződésben szereplő 60 napos teljesítési határidő, hanem az SP-vel megkötött szóbeli szerződésben szereplő 90 napos teljesítési határidő került feltüntetésre.

Az alperes álláspontja szerint a felperes keresetösségi jogának hiánya a rendelkezésre álló adatok alapján megállapítható. A negyedleges fellebbezési kérelmét az alperes arra az esetre terjesztette elő, ha a másodfokú bíróság álláspontja szerint a keresetösségi jog kérdése még sem lenne tisztázottnak tekinthető.

Az alperes ötödleges, hatodlagos és hetedleges fellebbezési kérelmei a beszámítási kifogása elutasítására vonatkozó elsőfokú döntések megváltoztatására, illetve hatályon kívül helyezésére irányultak.

A kártérítés címén beszámítani kért követelése tekintetében az alperes a fellebbezésében is fenntartotta azt az állítását, hogy a közbeszerzési eljárásokra vonatkozóan 2009. április 9-én 10 évre szóló, szóbeli megállapodás jött létre közte és az SP között, amelyben az őt megillető jutalék mértéke - a szerződés teljes időtartamára - 7%-ban került meghatározásra.

2012. évet követően azonban az SP a szóbeli szerződésben vállalt kötelezettségét nem teljesítette, ezért a 10 évből még hátralévő időszakra járó, elmaradt jutalékát köteles részére megtéríteni.

Az alperes érvelése szerint amennyiben a felperes keresetösségi joga fennáll vele szemben, abban az esetben ő is jogosult ezt az igényét - az SP helyett - a felperessel szemben érvényesíteni.

Hivatkozott arra is, hogy a **INTÉZMÉNY**mal a 2011. és 2014. közötti időszakra vonatkozóan megkötött közbeszerzési szerződését az SP jóváhagyta, amelyre tekintettel ezen időszak vonatkozásában a közte és az SP közötti szerződéses kapcsolat létrejött is bizonyítottnak tekinthető.

„Az önálló kereskedelmi ügynöki szerződésről” szóló 2000. évi CXVII. törvény (Ügynöki tv.) 1. §-ának (2) bekezdésére hivatkozással állította, hogy a közbeszerzési eljárásokra vonatkozóan az SP-vel megkötött szóbeli szerződés teljesítése során az SP ügynökeként járt el, ezért a jogviszonyukra az Ügynöki tv. rendelkezéseit is alkalmazni kell. Erre tekintettel pedig az alperes jogszerűen igényelte a 2013-2015. közötti évekre vonatkozó elmaradt kereskedelmi ügynöki jutalékának a megtérítését, figyelemmel arra is, hogy ezt az igényét az Ügynöki tv. 18. §-ának (6) bekezdésében meghatározott jogvesztő határidőn belül érvényesítette.

A hibás teljesítésre alapított beszámítási kifogásával összefüggésben az alperes előadta, hogy az iratokhoz A/31. és A/32. alatt csatolt okiratokkal igazolta, hogy az összesen 139 299,7 eurónak megfelelő összegű kötbért a **INTÉZMÉNY**nak megfizette.

Figyelemmel továbbá arra, hogy az oltóanyagok lejáratí ideje a felek megállapodásának részét képezte, az SP-t terhelte annak bizonyítása, hogy a Forgalmazási Szerződésben vállalt, a megfelelő

minőségű termékek szállítására vonatkozó kötelezettségének eleget tett. Ezért az elsőfokú bíróság tévesen alkalmazta a bizonyítási teherrel kapcsolatos eljárási szabályokat akkor, amikor az alperest kötelezte az SP hibás teljesítésének bizonyítására. Ennek elmulasztására hivatkozással pedig az elsőfokú bíróság az alperes beszámítási kifogását tévesen utasította el.

A felperes a fellebbezési ellenkérelmében az elsőfokú bíróság ítéletének helybenhagyását és az alperes másodfokú perköltség fizetésére kötelezését kérte.

Az alperes joghatósági kifogásával összefüggésben előadta, hogy a Forgalmazási Szerződés 2.1., 2.2., 6.1. pontjaiba foglalt rendelkezésekből kétséget kizáróan megállapítható, hogy e megállapodás mind a **b.** magánpiacra, mind a **b.** nyilvános piacra irányuló szállításokra kiterjedt azzal, hogy az utóbbi esetben szükséges volt még, hogy a szerződő felek között egy kiegészítő megállapodás jöjjön létre az oltóanyagok ára és egyéb, a Forgalmazási Szerződésben még nem rögzített feltételek tekintetében.

A Forgalmazási Szerződés azonban olyan rendelkezést nem tartalmazott, amely szerint ez a kiegészítő megállapodás csak és kizárólag a „D” jelű mellékletben szereplő mintával megegyező tartalommal köthető meg.

A 2012. évre vonatkozó közbeszerzési pályázat kiírását követően az alperes és az SP között tárgyalások kezdődtek a **b.** nyilvános piacra szállítandó oltóanyagok típusa, mennyisége és ára tekintetében, amely tárgyalások eredményeként elkészült az „Árlista 2012., **B.**” megjelölésű, az iratokhoz A/21. alatt csatolt okirat, amely tartalmában megfelelt a Forgalmazási Szerződésben megkívánt kiegészítő megállapodásnak.

A **b.** nyilvános piacra irányuló szállítások tekintetében tehát az alperes és az SP között a kiegészítő megállapodás írásban létrejött, amely megállapodás az Ideiglenes Szerződésnek is részévé vált, figyelemmel annak 2. pontjában foglaltakra.

Az Ideiglenes Szerződés 2. pontja ugyanis akként rendelkezett, hogy a Forgalmazási Szerződés rendelkezései értelemszerűen alkalmazandók a felperes által az alperes részére az Ideiglenes Szerződés alapján leszállított oltóanyagok értékesítésére is.

Az iratokhoz F/25., F/26. és F/21. alatt csatolt okiratokra hivatkozással a felperes állította továbbá, hogy a pert megelőzően mind az SP, mind a felperes, mind pedig az alperes értelmezése az volt, hogy a Forgalmazási Szerződés és az Ideiglenes Szerződés együtt szabályozzák az alperes részére a **b.** nyilvános piacon történő továbbértékesítés céljából teljesített oltóanyag szállításokat.

A felperes hivatkozott arra is, hogy a perben rendelkezésre álló, nem vitás tények is azt bizonyítják, hogy a felperes által az alperes részére teljesített szállításokra az Ideiglenes Szerződés alapján került sor, hiszen a felperes által leszállított oltóanyagokat az alperes átvette, azokat a **INTÉZMÉNY** részére tovább értékesítette, a felperes által kiállított számlákat befogadta és azok egy részét ki is fizette.

Mindezen tények és bizonyítékok alapján tehát az elsőfokú bíróság helyesen állapította meg, hogy a felperes által az alperes részére a **b.** nyilvános piacon történő továbbértékesítés céljára teljesített oltóanyag szállítások alapja az Ideiglenes Szerződés volt, amely szerződésből eredő jogvitákra a felek a magyar jog alkalmazását és a magyar bíróságok eljárását kötötték ki.

A keresetőség jogának hiányára vonatkozó alperesi előadásra reagálva előadta, hogy a keresetét a peres felek között létrejött Ideiglenes Szerződés alapján terjesztette elő, amely szerződésnek - annak 2. pontjában foglaltak alapján - részévé váltak a Forgalmazási Szerződés rendelkezései is.

Ezzel összefüggésben megjegyezte, hogy az Ideiglenes Szerződés 2. pontjának helytelen fordítására az alperes először csak mintegy két és fél évvel a per megindulása után hivatkozott, ezért azt az elsőfokú bíróság helyesen hagyta figyelmen kívül.

Állította továbbá, hogy az Ideiglenes Szerződés 2. pontja az alperes által hivatkozott fordítás elfogadása esetén is csak akként értelmezhető, hogy az Ideiglenes Szerződésben nem rendezett kérdésekben a felek a Forgalmazási Szerződés rendelkezéseit tekintik irányadónak. Ezáltal pedig a

Forgalmazási Szerződéshez kapcsolódó, a **b.** nyilvános piacra vonatkozó kiegészítő megállapodás is az Ideiglenes Szerződés részévé vált, amelyre tekintettel a felperes az e jogviszonyból származó igényét jogszerűen érvényesíthette az alperessel szemben.

Rámutatott arra is, hogy a két szerződés egymáshoz való viszonya a rendelkezésre álló bizonyítékok alapján kétséget kizáróan megállapítható volt, ahhoz az alperes által indítványozott további tanúk kihallgatása szükségtelen lett volna, figyelemmel arra is, hogy a két szerződés egymáshoz való viszonyának megítélése a bíróság által eldöntendő jogkérdés.

A felperes álláspontja szerint helyesen utasította el az elsőfokú bíróság az alperes beszámítási kifogását is.

Ezzel összefüggésben hangsúlyozta, hogy a kártérítés jogcímén beszámítani kért követelése tekintetében az alperes a kártérítési felelősség megállapításához szükséges konjunktív feltételek egyikét sem tudta bizonyítani.

A kereskedelmi ügynöki tevékenységből származó elmaradt hasznának megtérítése iránt előterjesztett beszámítási kifogás tekintetében a felperes a Forgalmazási Szerződés 2.1., 2.2., 7.3., 13.1., 13.3., 18.9. és 18.10. pontjaiban foglaltakra hivatkozással állította, hogy e megállapodás nem tekinthető kereskedelmi ügynöki megállapodásnak, az alperes pedig önálló kereskedelmi ügynöknek.

Az alperes ugyanis az oltóanyagokat nem a felperes, vagy az SP képviselőjeként, annak nevében eljárva értékesítette, hanem azokat a saját nevében és a saját kockázatára szerezte be, majd értékesítette a **INTÉZMÉNY** részére.

Hivatkozott arra is, hogy ezt az igényét az alperes első alkalommal 2016. januárjában, a jogszabályban előírt 1 éves jogvesztő határidő letelte után terjesztette elő.

Az alperes hibás teljesítés címén előterjesztett beszámítási kifogásával összefüggésben pedig a felperes előadta, hogy az alperes csupán állította, de soha nem bizonyította, hogy a részére leszállított oltóanyagok szavatossági ideje rövidebb volt a szerződésben meghatározott szavatossági időnél és nem szolgáltatott semmilyen bizonyítékot arra vonatkozóan sem, hogy a **INTÉZMÉNY** által rá kiszabott kötbér, a felperes hibás teljesítésének a következménye volt.

A Forgalmazási Szerződés 13.1. és 13.3. pontjaiban foglaltakra hivatkozással állította továbbá, hogy az oltóanyagok átvételekor a kárveszély egyébként is átszállt az alperesre, ezért az oltóanyagok rövidebb szavatossági idejéből származó esetleges kárát az alperes emiatt sem háríthatná át rá.

A fellebbezés nem megalapozott.

Az elsőfokú bíróság a felperes keresetének megalapozott elbírálásához szükséges mértékben a tényállást feltárta, azt helyesen állapította meg és helytállóak voltak az így megállapított tényállásból levont jogi következtetései is.

Az alperes fellebbezésében előadottak pedig nem szolgálhattak alapul az elsőfokú bíróság részéről eljárási szabálysértés nélkül meghozott, megalapozott és érdemben helyes döntés megváltoztatásához vagy hatályon kívül helyezéséhez.

Ezért az ítéletábra az elsőfokú bíróság ítéletét a Pp. 253. §-ának (2) bekezdése alapján - utalással a Pp. 254. §-ának (3) bekezdésében foglaltakra is - a helyes indokai alapján helybenhagyta.

A fellebbezésben előadottakra tekintettel azonban az ítéletábra szükségesnek tartotta a következők kiemelését:

A joghatóság tekintetében az alperes arra helytállóan hivatkozott a fellebbezésében, hogy az Ideiglenes Szerződésben foglalt joghatósági kikötés csak az e szerződés hatálya alá tartozó

jogviszonyokra alkalmazható. Téves azonban az alperesnek az az érvelése, hogy a felperes perbeli követelése nem az Ideiglenes Szerződés hatálya alá tartozó jogviszonyból származik.

Az Ideiglenes Szerződés preambuluma és a 2. cikkébe foglalt rendelkezésekből ugyanis kétséget kizáróan megállapítható, hogy a felperes perbeli követelésének alapjául szolgáló szállításokra az Ideiglenes Szerződés alapján került sor, tehát a felperes követelése az e szerződés hatálya alá tartozó jogviszonyból származik.

Ezt a megállapítást nem cáfolta az a tény, hogy az alperes először az SP-vel állapodott meg a **b.** nyilvános piacra történő szállítások konkrét feltételeiben, mivel az alperes az Ideiglenes Szerződés 2. cikkének (1) bekezdésében elismerte, hogy „a **SP** egyedül felelős annak megállapításáért, hogy a Termékek értékesítése és szállítása a **SP** vagy a **SA** által történjen-e”.

Az Ideiglenes Szerződés 2. cikkének (2) bekezdésében pedig a peres felek megállapodtak abban is, hogy „abban az esetben, ha a **SP** felkéri a **SA**-t, hogy adja el a Termékeket a **ALPERES**-nek, a Felek megállapodnak abban, hogy a Forgalmazási Megállapodás rendelkezései értelemszerűen alkalmazandók a Termékek **SA** által a **ALPERES** részére a jelen Ideiglenes Megállapodás szerint történő értékesítésére is”.

E rendelkezések pedig helyesen csak akként értelmezhetők, hogy az SP azt követően, hogy megállapodott az alperessel a **b.** nyilvános piacra történő szállítások feltételeiről, szabadon dönthetett arról, hogy a szállításokat maga teljesíti, vagy azokat a felperesen keresztül bonyolítja. Ez utóbbi esetben pedig a peres felek jogviszonyát a Forgalmazási Szerződés és az Ideiglenes Szerződés együttesen szabályozták, figyelemmel az Ideiglenes Szerződés 2. cikkének (3) és (4) bekezdéseiben foglaltakra.

Mindezekből pedig az következik, hogy attól függetlenül, hogy a **b.** nyilvános piacon történő szállítások konkrét feltételeiben az alperes - először - az SP-vel állapodott meg, e szállításokra vonatkozóan a jogviszony a felperes és az alperes között jött létre azáltal, hogy - az Ideiglenes Szerződés 2. cikkébe foglaltak alapján - az SP és az alperes közötti megállapodás a felperes és az alperes közötti Ideiglenes Szerződés részévé vált, amelynek következtében arra az Ideiglenes Szerződésbe foglalt joghatósági kikötést is alkalmazni kellett.

Helytállóan hivatkozott a felperes a fellebbezési ellenkérelmében arra, hogy ezt a jogi helyzetet az alperes is elismerte azzal, hogy a felperes által a **b.** nyilvános piacon történő értékesítés céljára leszállított termékeket átvette, az azokról kiállított felperesi számlákat befogadta és részben kiegyenlítette.

Alapítván az alperes a fellebbezésében, hogy a **b.** nyilvános piacra történő szállításokra vonatkozóan közte és az SP között sem jött létre a Forgalmazási Szerződés hatálya alá tartozó megállapodás.

Ezzel összefüggésben helytállóan hivatkozott a felperes a fellebbezési ellenkérelmében arra, hogy a Forgalmazási Szerződés olyan kikötést nem tartalmazott, amely szerint a nyilvános piacra irányuló szállításokra vonatkozó kiegészítő megállapodás kizárólag a „D” jelű mellékletben szereplő mintával szó szerint megegyező tartalommal köthető meg.

Ezért az A/21. alatt csatolt „Árlista 2012., **B.**” megjelölésű okirat aláírásával a Forgalmazási Szerződéshez kapcsolódó, a **b.** nyilvános piacra vonatkozó kiegészítő megállapodás az SP és az alperes között létrejött, figyelemmel arra is, hogy a szerződés kiegészítésének ez a módja megfelelt a közöttük 2002. óta fennálló gyakorlatnak.

Az így létrejött kiegészítő megállapodás azonban nem egy önálló, a Forgalmazási Szerződéstől független szerződés volt, hanem annak kiegészítése, amely ezáltal a Forgalmazási Szerződés részének minősült.

Annak következtében pedig, hogy az Ideiglenes Szerződés 2. cikkének (2) és (3) bekezdéseibe foglaltakkal a peres felek a Forgalmazási Szerződés rendelkezéseit az Ideiglenes Szerződés részévé tették, a **b.** nyilvános piacra vonatkozó kiegészítő megállapodás is részévé vált a közöttük létrejött

Ideiglenes Szerződésnek, ezért az abban foglalt joghatósági kikötést az e szállításokból eredő követelésekre is alkalmazni kellett.

Mindezek mellett a magyar bíróságok joghatóságának fennállását támasztotta alá az iratokhoz F/27A. alatt csatolt, a **B. Legfelsőbb Semmítőszék** végzése, amelyben - egyebek mellett - az került megállapításra, hogy „a **b.** bíróság nem illetékes a vita vizsgálatára”.

Az alperes másodlagos fellebbezési kérelmével összefüggésben az ítélőtábla rámutat arra is, hogy a joghatóság hiánya esetén a másodfokú bíróságnak a Pp. 251. §-ának (1) bekezdése alapján a per megszüntetéséről kell határoznia, emiatt tehát a Pp. 252. §-ának (2) bekezdése szerinti hatályon kívül helyezésre egyébként sem lenne lehetőség.

Helytállóan találta megalapozatlannak az elsőfokú bíróság az alperesnek a felperes keresetösség jogának hiányára való hivatkozását is.

A perbeli követelés alapjául szolgáló jogviszony ugyanis - az előzőekben már részletesen kifejtett indokok miatt - a felperes és az alperes között jött létre, ezért a felperes az e jogviszonyból származó igényét - a saját nevében - jogszerűen érvényesíthette az alperessel szemben.

Alaptalanul állította az alperes a fellebbezésében, hogy a felperes - a saját nevében - csupán akkor érvényesíthetne jogot vele szemben, ha a nyilvános piacon történő értékesítésre vonatkozóan maga kötött volna megállapodást az alperessel.

Az Ideiglenes Szerződés preambulumban és a 2. cikkében foglaltak helyes értelmezése alapján ugyanis a jogviszony azáltal is létrejöhetett a felperes és az alperes között, hogy a Forgalmazási Szerződés rendelkezéseit - azok között pedig a nyilvános piacra vonatkozó kiegészítő megállapodás rendelkezéseit is - a közöttük létrejött Ideiglenes Szerződés részévé tették. Ez a tény pedig szükségtelenné tette, hogy a felperes és az alperes külön is megállapodjanak a nyilvános piacra történő szállítások feltételeiről. Az SP és az alperes között létrejött kiegészítő megállapodásnak a saját szerződésükbe történt „beemeléssel” ugyanis azok ettől függetlenül részévé váltak a közöttük létrejött jogviszonynak. Ennek következtében pedig az e jogviszonyból származó igényét a felperes jogszerűen érvényesíthette az alperessel szemben.

Rámutat az ítélőtábla arra is, hogy az alperes állításával ellentétben az a tény, hogy a felperes az általa kiállított számlákon az SP és az alperes közötti kiegészítő megállapodásban szereplő teljesítési határidőt tüntette fel, nem cáfolta, hanem alátámasztotta azt a megállapítást, hogy a Forgalmi Szerződés részét képező - kiegészítő megállapodás a peres felek közötti jogviszonynak (Ideiglenes Szerződés) is a részévé vált.

Helytállóan érvelt a felperes a fellebbezési ellenkérelmében azzal, hogy a felek között az Ideiglenes Szerződés 2. cikkének (3) bekezdése tekintetében kialakult fordítási vita a két szerződés egymáshoz való viszonyát, ezáltal pedig a felperes keresetösség jogának fennállását érdemben nem befolyásolta, mivel az Ideiglenes Szerződés egyéb rendelkezései és a peres felek magatartása (szállítási, számlázási, részteljesítési) alapján a felperes keresetösség jogának fennállta, az alperes által benyújtott fordítás elfogadása esetén is megállapítható volt.

Erre is tekintettel pedig az elsőfokú bíróság azzal, hogy az alperes által a tárgyalás berekesztése után csatolt fordítást nem ismerte, annak érdekében a tárgyalást nem nyitotta meg, eljárási szabálysértést nem követett el.

Nem követett el eljárási szabálysértést az elsőfokú bíróság az alperes által ebben a körben indítványozott további tanúbizonyítás mellőzésével sem, mivel a perben rendelkezésre álló adatok alapján a felperes keresetösség jogának fennállása kétséget kizáróan megállapítható volt, ezért annak tisztázásához további bizonyítás lefolytatása szükségtelen lett volna.

Helyesen utasította el az elsőfokú bíróság az alperes beszámítási kifogásait is.

A kártérítésre alapított beszámítási igénye megalapozottságához az alperesnek mindenekelőtt az általa hivatkozott szóbeli együttműködési megállapodás létrejöttét kellett (volna) bizonyítania,

figyelemmel egyrészt arra, hogy a felperes vitatta annak létezését, másrészt arra, hogy a Forgalmazási Szerződés 18.6. pontja kifejezetten kizárta ahhoz kapcsolódóan a szóbeli szerződéskötés lehetőségét.

Az elsőfokú bíróság a rendelkezésére állt bizonyítékok okszerű értékelése és mérlegelése alapján helyesen állapította meg, hogy az alperes a 10 évre szóló szóbeli együttműködési megállapodás létrejöttét a perben nem tudta bizonyítani, amelyre tekintettel az alperesnek az e megállapodás megszegésére alapított kártérítési igényét sem lehetett megalapozottnak elfogadni.

Az alperesnek az őt mint kereskedelmi ügynököt megillető jutalék megtérítése iránti igényével összefüggésben az elsőfokú bíróság az Ügynöki tv., valamint a Forgalmazási Szerződés általa helyesen felhívott rendelkezései alapján helyesen jutott arra a következtetésre, hogy a Forgalmazási Szerződés - annak tartalma alapján - nem tekinthető kereskedelmi ügynöki szerződésnek, ezért arra az Ügynöki tv. rendelkezései nem alkalmazandók.

E tekintetben az ítéletábra maradéktalanul egyetértett az elsőfokú bíróságnak az ítélete 16. oldalán tett megállapításaival, ezért csupán utal az ott kifejtettekre.

A felek között létrejött szerződés minősítése tekintetében azonban az ítéletábra annyiban pontosítja az elsőfokú bíróság indokolását, hogy a megállapodás - helyesen - nem atipikus szerződésnek, hanem a szállítási és a megbízási szerződések elemeit tartalmazó vegyes kötelelemnek tekinthető, figyelemmel arra, hogy a jogviszony lényegi elemeit tartalmazó szerződéstípusok a régi Ptk.-ban nevesített szerződések.

Helytállóan utasította el az elsőfokú bíróság az alperesnek a felperes hibás teljesítésére alapított beszámítási igényét is.

Ahhoz, hogy ezt az igényét megalapozottnak lehessen elfogadni, az alperesnek nemcsak azt kellett bizonyítania, hogy a **INTÉZMÉNY** felé kötbérfizetési kötelezettsége keletkezett, hanem azt is, hogy erre a felperes nem szerződésszerű teljesítése miatt, azzal okozati összefüggésben került sor.

Az alperes által csatolt okirati bizonyítékok alapján azonban csak azt lehetett tényként megállapítani, hogy az alperesnek keletkezett kötbérfizetési kötelezettsége a **INTÉZMÉNY** felé, azt azonban, hogy az alperesnek ez a kötbérfizetési kötelezettsége a felperes nem szerződésszerű teljesítése miatt következett be, a rendelkezésre álló okirati bizonyítékok alapján nem lehetett megállapítani. Ennek hiányában pedig az alperes a vele szemben a **INTÉZMÉNY** által felszámított kötbér megtérítését a felperestől jogszerűen nem igényelhetette.

Alapítván az alperes a fellebbezésében, hogy a hibás teljesítésre alapított beszámítási igénye tekintetében az elsőfokú bíróság tévesen alkalmazta a bizonyítási teherre vonatkozó szabályokat. A felperes által leszállított termékeket ugyanis az alperes - nem vitásan - átvette és azokat a **INTÉZMÉNY**nek tovább értékesítette. Figyelemmel továbbá arra, hogy a felperes a hibás teljesítés tényét vitatta, a perben a Pp. 164. §-ának (1) bekezdésébe foglaltak alapján az alperest terhelte annak bizonyítása, hogy a felperes teljesítése nem volt szerződésszerű.

Az eredménytelen fellebbezést előterjesztő alperes a jogi képviselője ügyvédi munkadíjából és a lerótt fellebbezési eljárási illetékből származó saját másodfokú perköltségét a Pp. 78. §-ának (1) bekezdése alapján maga köteles viselni.

Köteles továbbá megtéríteni a felperesnek a jogi képviselője ügyvédi munkadíjából származó másodfokú perköltségét is, amelynek összegét az ítéletábra a Pp. 79. §-ának (1) bekezdése alapján hivatalból határozta meg „A bírósági eljárásban megállapítható ügyvédi költségekről” szóló 32/2003. (VIII.22.) IM rendelet 3. §-ának (2), (5) és (6) bekezdéseiben, valamint a 4/A. §-ban foglaltak alapján, tekintettel a kifejtett jogi tevékenységre.

Dr. Drexlerné dr. Karcub Edit s.k. a tanács elnöke, Dr. Szűcs Lajos s.k. előadó bíró, Szilágyiné dr. Karsai Andrea s.k. bíró

A kiadmány hiteléül:

- kiadó -